

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ignatii Loiolae Vita

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Aeger Hispaniam repetit. Cap. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11486

IGNATIÏ VITÆ LIBER SECUNDVS.

Aeger Hispaniam repetit.

CAPVT I.

INTEREA Ignatius graui morbo, partim è maximis laboribus vigiliisq;, partim etiam è Parisiensis cœli grauitate contracto; vexatusque subinde stomachi iam pridem affecti doloribus acerbissimis; post multa remedia incassum adhibita, iubetur à medicis ad patrium solum & incunabula se referre; quod vnum ad inueteratas corporis ægrotudines certissimum per fugium vulgò arbitrantur. Nec recusauit ille, nō tam valetudinis ratione, vel desiderio suorum adductus, quā duabus aliis maximè causis; primū, vt quibus olim in regionibus, malo publico, iuuenilis licentiæ ac vanitatis ipsemet specimen extitisset, ibidem ad spiritualem ædificationem vicissim aliqua Christianæ humilitatis atque modestiæ documēta præberet; popularesque suos & verbo & exemplo ad studium pœnitentiæ salutaris accenderet. deinde, vt, quoniam sociis aliqua erant in Hispania rei familiaris tricæ; eas eodem itinere atque opera ipse expeditet; neque per eam causam illi vel auocarentur à studiis, vel recenti etiam tum vocatione, & expeditionis tam arduæ tamque laboriosæ consilio, patriæ dulcedinis ac domesticæ tentationis, qua nulla ferè periculosior est, aleam subire cogerentur. Simul etiam, è relictis olim in Hispania sociis, cogitabat, si quem in proposito constantem inueniret; secum in eandem expeditionem educere. Cæterum ne quid è suo discessu res Parisiensis caperet detrimenti, primū commilitones ad perseverantiam ac fidem paucis adhortatus, Petrum Fabrum, & annis & vocatione antiquissimum, illis præposuit; cui interim obtemperarent, quem pa-
rentis

IGNATII VITÆ

60
 rentis ducerent loco: deinde tempus certum edixit iisdem appro-
 bantibus, quo tempore cuncti, rebus omnibus præter viaticum
 & necessaria scripta ex voto abdicatis, nauigaturi Hierosolyman
 Italiam peterent, seque iam antegressum Venetias conuenirent.
 Dicta profectio dies est viij. Kal. Februarii, anno M. D. XXXVII.
 ineunte, qua die Apostoli Pauli conuersio beata recolitur. His ita
 constitutis, anno M. D. XXXV. per autumnum tempus ipse non
 lacrymis mutuique amoris magna significatione singulos in
 digressu complexus, cum vellet de more pedibus quaquam agro
 corpore proficisci, coempto à sociis equo uti coactus est: breuique
 partim ex ipsa uestigatione locorumque mutatione, partim etiam
 è studiorum intermissione morbo leuatus, Pyreneo superato Gui-
 puzcoam prouinciam attigit. Eius de aduentu propinqui festi-
 præmoniti ab iis qui hominem ad Aquas Augustas, quam hodie
 Baionam appellant, in transitu agnorant; extemplo, quod regi-
 limes latrociniis infestus esset, armatos homines ad eum excipie-
 dum tuendumque dimiserant: atque hos primùm Ignatius in Gui-
 puzcoæ finibus, deinde etiam, quæ iam tum erat fama de sancti-
 tate viri, clericos omnes agmine composito ad oppidum Asphei-
 tiam honoris causa obuios habuit. cumque ab iis & ab ingenti
 præterea gratulantium turba deduceretur ad ædes paternas, ille,
 ut ostenderet quantum opere ab eiusmodi fastu pompaque abhorre-
 ret; ut primùm potuit, ex eo comitatu sese proripiens, ad publicam
 hospitem domum diuertit, victumque continuo emendicare o-
 stitiam cepit; fremetibus videlicet cognatis, eamque rem (ut se-
 re deprauata sunt Christianorum quoque iudicia, & pauci ex ani-
 mo crucem amplexantur) summi dedecoris atque ignominie lo-
 cosibi ducentibus. Deinde, quamquam inuitis iisdem, institit ple-
 bem Christianæ doctrinæ rudimentis imbuere, priuatique col-
 loquiis eos qui ad se ventitabant, è peccatorum veterno excita-
 re, festis verò diebus etiam conciones habere tanta hominum fre-
 quentia, ut cum eos templa non caperent, in agrum prodire ne-
 cessario cogeretur, vulgoque arbores audiendi causa conscende-
 rent. Et sanè operæ fructus egregius Dei beneficio constitit. Cõ-
 plures ad virtutem ac Dei cultum a vitæ prauitate cõuersi, multa
 sublata discordia, & odia inueterata restincta, contra aleatores
 lata publicè lex, pœnæque propositæ: institutum præterea, ut
 preces pro salute quotidie funderentur eorum omnium, quibus
 lethalis noxæ piaculo obstrictis, in singula momenta exitialis exitus
 immineret: itemque ut ex Ecclesiæ Romanæ consuetudine sa-
 lutationis Angelicæ signum daretur manè, meridie, & vespere.

iam

iam verò graua quaedam vitia, quæ non in populum modò sed etiam in sacerdotes irrepserant, magna ex parte correctæ. deniq; morbo incurabili affectis, & extrema pressis inopia, ne vel oppido errarent, vel strati passim in compitis cælum miserabili questu complerent, publico sumptu consultum. Atque hæc leges morelque custodiendi, ne (quod ferè fit) bene cæpta propediem obsolescerent, curam & munus Loioleia familia, placata postmodum Ignatio, sibi desumpsit. qui cum in eo xenodochio aliquandiu ita versatus esset, vt satis appareret ipsum exemplo Christi Domini laboribus & paupertate multo magis, quam otio & rerum affluentia delectari; ad extremum quotidianis propinquorum precibus exoratus, ne cognationi aut nihil omnino dedisse, aut etiã inimicitias palam denuntiasse videretur, in paternam domum ex hospitali se transtulit; ibique aliquot moratus dies, restituta domestica disciplina, cunctis ad officium ac pietatem animatis; valentior multo quam Lutetia discesserat, ad sociorum expedienda negotia proficisci constituit. Atque hinc nouum ecce tibi certamẽ Ignatium inter & cognatos exoritur; cum ille pauperis habitu profus & pedes iter facere destinasset animo: illi contrã, quoniã quidem eum apud se diutius retinere non possent, certè non nisi bene comitatum & pecunia instructum abire permetterent. Verum certaminis denique is fuit exitus, vt Ignatius ne frustra diutius tenderet, ad viam modicum in speciem deduci se passus, breui domum & famulos & cætera cuncta remisit, pedibusque porro perrexit; Gallicano equo ministris valetudinarii iam antè relicto, quem illi deinde in Ignatii memoriam, veluti sacrum & immunem ab opere, vagari in pascuis ad extremum vsque senium permisere. Ignatius igitur Navarra primùm, deinde Castella peragrata, mandatisque recentium sociorum exhaustis, de veterum statu ac voluntate cognoscere nequaquam omisit: verum illi partim expectationis ac moræ tædio victi, partim etiam aspero virtutis itinere fatigati, in alia ferè omnia dudum abierant. Ioannes tantum Gallus, ne de animi salute periclitaretur, monasticæ se addixerat vitæ. Callistus ab animorum cura ad pecuniæ lucrum studio repente conuerso, in Indiam nauigauerat, vnde aliquantopost benenummatus ingenti omnium admiratione, qui eum antea norant, Salmanticam rediit. Cazares cum Segouiam patriam petiisset, mollioris vitæ commodis & domesticorum consuetudine delinitus, otio ac voluptati sese dederat. Artiaga verò, curriculum honoris & ambitionis ingressus, & è Commendatorio factus Episcopus, cum aliquandiu in eo dignitatis gradu vixisset, ad

extre-

extremum ægrotus, epota per imprudentiam veneni laguncula
(cùm duæ starent, altera salubris aquæ, altera sublimati, quod ap-
pellatur, medicamenti) miserabili genere leti defunctus est.

VENETIAS INGENTI LABORE
CONTENDIT.

CAPVT II.

IGnatus ergo cùm in Italiam properaret, & hosce quos diu
socios tam longè lateque dispersos in vnum redigendi atque
ad pristina reuocandi consilia spes nulla se ostenderet; occul-
ta Dei iudicia secum expendens, fufis pro ipsorum salute ad supe-
ros precibus, Valentiam venit, vbi videlicet nauem stare paratam
audierat. ibi dissuadentibus multis ne se tali tempore mari com-
mitteret, quòd præter cæteras difficultates etiam nobilis archi-
pirata Aenobarbus loca opportuna & littorum flexus valida ob-
sideret classe; nullis terroribus de sententia decessit Ignatus. &
nauis prædones quidem effugit, veruntamè fœdissima tempe-
ste coorta, clauo defracto, fufisque armamentis, cùm iam de
salute vectores nauæque omnino desperassent, lacera & quassa-
ta fluctibus Genuensem portum ægerrimè tenuit. Atque hæc ita
maris incommoda non sanè leuius terrestris itineris discrimè
excepit. Cùm enim solus ignarusque regionum Ignatus per A-
pennini tramites Æmiliam peteret, viam ingressus initio spacio-
sam, sed in arctum deinde magis magisque coeuntem; stu-
dio procedendi sensim in eas penetrauit angustias, vnde se-
se expedire humana ope vix posset. Primò igitur sollicitè vestigi-
facere, deinde cùm neque progredi neque iam regredi tutum
esset, in exilitate salebrosa & horrenda crepidine, torrente ra-
pido minaciter superfluente, hæsit aliquantisper stupenti si-
milis, vbi repente sese tot periculis cinctum animaduertit. Sed
ad extremum fidenter implorato diuino auxilio, quod vnum re-
liquum esse videbatur, humi procubuit; & genibus manibusque
reptando, quadrupedis instar, ac prominentia modò saxa modò
à saxis enata virgulta prensando, tandem euasit labore, quos ad
eam diem pertulisset, omnium maximo. Inde per immentem
altitudinis inuias rupes ac solitudines diu errabundus, cùm ad
radices montium denique deuenisset, omnia rursus offendit
partim niuium tæbe partim etiam hybernis imbribus impedita.
Cumque nihilominus vrgeret progrediendi necessitas, via cetera
rima
rum
lapid
tus. a
ne q
ri, i
ipso
gine
ma
sun
Sed
ter
vt
ma
leg
qu
to
ras
foci
to
om
pri
De
uer
tum
non
turi
nar
qu
red
rer
add
com
pos
per
pro
bus
se
mu
qui
cili